

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08006/2018-ERU

V Ostravě dne 19. února 2019

Č. j. 08006-8/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 18. září 2018 a vedeném pod sp. zn. OSR-08006/2018-ERU s obviněným z přestupku, právnickou osobou – **OVELOS, pozemní stavby a.s.**, se sídlem Pod rybníkem 197/5, 154 00 Praha 5 - Slivenec, IČO: 283 73 511, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný ze správního deliktu, právnická osoba OVELOS, pozemní stavby a.s., se sídlem Pod rybníkem 197/5, 154 00 Praha 5 - Slivenec, IČO: 28373511 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 18. června 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hodkovice nad Mohelkou, v ulici Poštovská, u nemovitosti č. p. 416 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 39 000 Kč** (slovy: třicet devět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34918.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet

Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34918.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 18. září 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením příkazu č. j. 08006-5/2018-ERU ze dne 18. září 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 08501/2017-ERU a zahájené dne 8. srpna 2017 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. června 2018 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 08501-31/2017-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 18. června 2017 v obci Hodkovice nad Mohelkou, v ulici Poštovská, u nemovitosti č. p. 416 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále také „plynovodní přípojka“ či „plynárenské zařízení“) činností, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému ve shora konkretizovaném protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Dne 10. srpna 2018 byl do správního spisu převzat kontrolní spis sp. zn. 08501/2017-ERU, o čemž byl vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 5. září zaslal Úřad správci plynárenského zařízení výzvu ke sdělení, zda byla škoda způsobená účastníkem řízení uhrazena. Dne 13. září 2018 byla Úřadu doručena odpověď správce plynárenského zařízení z téhož dne, dle které mu byla náhrada škody v plné výši přiznána v trestním řízení, a proto tento nárok v přestupkovém řízení neuplatňuje.

Úřad vydal dne 18. září 2018 příkaz č. j. 08006-5/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen 18. září 2018. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 39 000 Kč.

Dne 21. září 2018 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení odpor nijak neodůvodnil.

Dne 10. října 2018 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit aktuální majetkové poměry, č. j. 08006-7/2018-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit majetkové poměry a možnosti požádat o nařízení ústního jednání v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci. Účastník řízení na toto vyrozumění nijak neodpověděl.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v obci Hodkovice nad Mohelkou, v ulici Poštovská, u nemovitosti č. p. 416 prováděl účastník řízení na základě smlouvy o dílo spočívající v provedení stavby rodinného domu a uzavřené se zadavatelem [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE].

Pro stavbu bylo dne 12. prosince 2016 vydáno stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE], v němž se uvádí, že v zájmovém prostoru stavby se nachází středotlaký plynovod PE 40 a plynovodní přípojka. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že stavebník je povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Vytyčení plynárenského zařízení v terénu nebylo provedeno.

Dne 18. června 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hodkovice nad Mohelkou, v ulici Poštovská, u nemovitosti č. p. 416 k poškození plynovodní přípojky účastníkem řízení.

Ze sdělení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Libereckého kraje, Územního odboru Liberec, Obvodního oddělení Hodkovice nad Mohelkou (dále jen „Policie ČR“) ze dne 10. října 2018, č. j. [REDAKCE], jehož kopie je součástí kontrolního spisu, správní orgán zjistil, že poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno bagrem. Bagr řídil [REDAKCE], který uvedl, že o existenci plynovodní přípojky nevěděl ani ji neviděl, protože se nacházela pod hromadou sutin. Stavbu dozoroval stavbyvedoucí [REDAKCE], který uvedl, že pracuje pro společnost OVELOS Dřevostavby, a.s. se sídlem Voctářova č. ev. 679, 180 00 Praha 8 – Libeň, IČO: 037 39 341 (dále jen společnost OVELOS Dřevostavby, a.s.). Pan [REDAKCE] dále vypověděl, že zadával panu [REDAKCE] pokyny k práci, ale o plynárenském zařízení nevěděl, protože se mu o něm nikdo nezmínil a neměl zcela prostudovanou projektovou dokumentaci.

Pan [REDAKCE] pracoval na stavbě jako osoba samostatně výdělečně činná, na práce ho najala fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE].

██████████, IČO: ██████████, kterou na výkon stavebních prací najal účastník řízení, jak tato osoba uvedla ve vyjádření ze dne 24. ledna 2018.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 181 m³ plynu do ovzduší za dobu 24 minut ale nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 30. června 2017 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP ESM ██████████ (dále jen „protokol o narušení“). Z protokolu o narušení dále vyplývá, že účastník řízení prováděl zemní práce strojně.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly správcem plynárenského zařízení nárokovány v trestním řízení.

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Ke spáchání správního deliktu došlo dne 18. června 2017, tedy před nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle § 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí,

kteře bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnícká osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnícké osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnícké osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, neboť právní úprava obecné odpovědnosti právnícké osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupek účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytykaného jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí několikrát novelizován, a to naposledy s účinností od 1. ledna 2019 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] vždy trestal a trestá toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 těchto zákonů. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Energetický zákon a rovněž novelizovaný energetický zákon tedy za přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) neumožňuje pachateli uložit jinou sankci než pokutu, a to bez možnosti např. mimořádného snížení výměry pokuty či dokonce upuštění, resp. podmíněného upuštění, od uložení správního trestu jak upravuje zákon o odpovědnosti za přestupky v ust. § 42 až 44. Správní orgán má tedy za to, byť i pouze s ohledem na uvedená ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, že právní úprava týkající se určení druhu a výměry sankce je dle zákona o odpovědnosti za přestupky pro účastníka řízení příznivější než právní úprava dle energetického zákona, a tudíž při určení druhu a výměry sankce za spáchání správního deliktu postupoval dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky a novelizovaného energetického zákona, který vyhodnotil jako pro pachatele příznivější, jak i dále vyplývá z části VI. „Uložení správního trestu“ odůvodnění tohoto rozhodnutí.

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

K poškození plynárenského zařízení došlo ještě před nabytím účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky a nelze tudíž přímo aplikovat ust. § 20 tohoto zákona, avšak k odpovědnosti právnické osoby za správní delikt se však již dříve vyjádřila judikatura správních soudů.

Dle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. listopadu 1994, č. j. 6 A 12/1994-16J „*správní úřad se při rozhodování o povinnosti právnické osoby platit sankci za správní delikt v oboru práva veřejného (tzv. odpovědnost za správní delikt) řídí - nestanoví-li zákon výslovně něco jiného - obdobnými principy jako soud v oboru práva soukromého při rozhodování o jejich obecné odpovědnosti za škodu. Základním předpokladem pro uložení sankce tak bude zejména skutečnost, že poškození nebo ohrožení zákonem chráněného zájmu nastalo provozní činností právnické osoby, nebo tehdy, jestliže tento důvod vznikl při činnosti právnické osoby jednáním nebo opominutím osob, které právnická osoba k této činnosti použila.*“ V rozsudku ze dne 24. ledna 2008, č. j. 9 As 36/2007-59, Nejvyšší správní soud tento závěr dále rozvedl následovně: „*Deliktní odpovědnost podnikatelských subjektů ve veřejném právu lze srovnávat s odpovědností za škodu, jak je upravena v občanském právu soukromém, a to konkrétně s úpravou odpovědnosti za škody způsobené provozní činností. Odpovědnost právnických osob a fyzických osob při výkonu podnikání nebo v souvislosti s podnikáním za správní delikt ve veřejném právu má převážně objektivní charakter a nastupuje naplněním skutkové podstaty příslušného deliktu. Obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby (nebo fyzické osoby jako podnikatelského subjektu) tedy v naprosté většině případů není zavinění.*“ Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 22. října 2018, č. j. 5 A 63/2015-42 pak shrnuje přechodí judikaturu konstatováním, že při posuzování odpovědnosti za správní delikt je třeba primárně vyjít z odpovědnosti právnických osob za škodu podle práva soukromého.

Dle ust. § 1935 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „občanský zákoník“) plní-li dlužník pomocí jiné osoby, odpovídá tak, jako by plnil sám. V daném případě tedy byl účastník řízení zavázán splnit svou část smlouvy o dílo coby zhotovitel a je tedy za stavební práce odpovědný i když k nim použil zaměstnance společnosti OVELOS Dřevostavby, a.s. či subdodavatele – fyzickou osobu podnikající.

Dle ust. § 2914 občanského zákoníku kdo při své činnosti použije zmocněnce, zaměstnance nebo jiného pomocníka, nahradí škodu jím způsobenou stejně, jako by ji

způsobil sám. Zavázal-li se však někdo při plnění jiné osoby provést určitou činnost samostatně, nepovažuje se za pomocníka; pokud ho však tato jiná osoba nepečlivě vybrala nebo na něho nedostatečně dohlížela, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody.

V daném případě sice nebylo prokázáno, zda stavbyvedoucí [REDAKCE] byl zaměstnancem účastníka řízení či společnosti OVELOS Dřevostavby, a.s., jeho jednání však lze účastníku řízení přičítat i v druhém jmenovaném případě, protože to byl účastník řízení, kdo uzavřel smlouvu o dílo, na základě které byly stavební práce prováděny, tudíž byl účastník řízení zodpovědný za zajištění dohledu nad průběhem stavby. K tomuto účelu sice mohl použít zaměstnance společnosti OVELOS Dřevostavby, a.s., to jej však nezbujuje odpovědnosti za jednání takové osoby. Obdobně je účastník řízení zodpovědný za jednání bagristy [REDAKCE], který sice nebyl zaměstnancem účastníka řízení, práce na stavbě ale vykonával pro účastníka řízení na základě dohody se subdodavatelem účastníka řízení a byl pod dozorem výše uvedeného stavbyvedoucího. Správní orgán má tedy za prokázané, že za přestupek je odpovědný účastník řízení, neboť k poškození plynárenského zařízení došlo jednáním osob, které účastník řízení použil k výkonu své podnikatelské činnosti.

Z podkladů obsažených ve správním spise bylo prokázáno, že účastník řízení věděl, že zemní práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení či v jeho blízkosti, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že stavebník je povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a k úniku plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká,

že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za správní delikt, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost dle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 1 písm. o) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

V. V. Odpovědnost za správní delikt

Správní orgán se dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu. Dospěl přitom k závěru, že si účastník řízení ačkoliv věděl, že se nachází v blízkosti plynovodu, nepočínal s dostatečnou opatrností a obezřetností, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo, a nevynaložil tak veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. O tom svědčí skutečnosti, že nebylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu a že stavbyvedoucí Filip Ježek nebyl dostatečně seznámen s projektovou dokumentací.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem spáchaného správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen přihlídnout ke všem zjištěným skutečnostem, zejména správní orgán přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě přihlédl správní orgán též k osobě pachatele a jeho majetkovým poměrům.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez znalosti jeho přesného uložení jako přitěžující okolnost. Stejně tak vyhodnotil okolnost, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení bagrem, tedy v rozporu s bodem 6 stanoviska správce plynárenského zařízení.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku středního množství plynu do ovzduší. Tuto okolnost hodnotí správní orgán jako přitěžující ve smyslu ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Účastník řízení, svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky konečným zákazníkům. Všechny tyto okolnosti hodnotí správní orgán jako polehčující. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku nemohl účastník řízení žádným způsobem ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení.

Účastník řízení nepředložil podklady o svých majetkových poměrech, přestože byl k tomu Úřadem vyzván. Účastník řízení nemá ve Veřejném rejstříku zveřejněny aktuální účetní závěrky. Dle podkladů v administrativním registru ekonomických subjektů je účastník řízení akciovou společností s 6-9 zaměstnanci.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Správní orgán má s ohledem na výše uvedené za to, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter, tím spíše, že byla uložena u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava